

ด่วนที่สุด

ที่ ศย ๐๑๖/ ๑๓๐๒๒

สำนักงานศาลยุติธรรม
ถนนรัชดาภิเษก เขตจตุจักร
กทม. ๑๐๙๐๐

๗ เมษายน ๒๕๕๕

เรื่อง ร่างกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการที่ใช้ในการจำกัดการเดินทางและอาณาเขต พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/ว (ล)๖๑๒๕ ลงวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๕๕

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีแจ้งว่า กระทรวงยุติธรรมได้เสนอร่างกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการที่ใช้ในการจำกัดการเดินทางและอาณาเขต พ.ศ. โดยร่างกฎกระทรวงดังกล่าวเป็นการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการที่ใช้ในการจำกัดการเดินทางและอาณาเขตตามมาตรา ๘๙/๒ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา จึงขอให้สำนักงานศาลยุติธรรมเสนอความเห็นเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวในประเด็นที่เกี่ยวข้องหรือประเด็นอื่นที่เห็นสมควรเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงานศาลยุติธรรมพิจารณาแล้วเห็นชอบในหลักการที่จะต้องกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการที่ใช้ในการจำกัดการเดินทางและอาณาเขตให้ชัดเจน เพื่อให้มีการดำเนินการตาม ๘๙/๒ วรรคหนึ่ง (๓) โดยมีข้อสังเกตดังนี้

๑. ร่างกฎกระทรวงข้อ ๗ ซึ่งกำหนดให้ผู้ถูกจำกัดจะต้องชำระค่าธรรมเนียม และวางเงินประกันในการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ตามอัตราที่ระเบียบกระทรวงยุติธรรมกำหนดนั้น เห็นว่าการกำหนดให้มีค่าธรรมเนียมและวางเงินประกันการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์จะทำให้เกิดปัญหาการบังคับใช้กฎหมายที่ไม่เท่าเทียมกัน เพราะจะทำให้จำเลยที่มีฐานะยากจนหรือไม่มีเงินชำระค่าธรรมเนียมและวางเงินประกันไม่มีโอกาสได้รับโทษนอกเรือนจำ แต่จำเลยที่มีฐานะทางเศรษฐกิจที่ดีกว่าจะได้รับประโยชน์ตามกฎกระทรวงนี้ จึงควรกำหนดให้ค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายตกเป็นภาระของรัฐโดยไม่ต้องมีการวางเงินประกันเพราะถือว่าเป็นการบังคับโทษตามกฎหมาย หรือกำหนดให้ศาลมีคำสั่งให้จำเลยชำระค่าธรรมเนียมและวางเงินประกันหรือไม่ก็ได้ตามที่เห็นสมควร

๒. ร่างกฎกระทรวงข้อ ๘ ซึ่งกำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ตรวจสอบข้อเท็จจริงหรือพฤติกรรม ในกรณีมีเหตุอันสมควรสงสัยว่าผู้ถูกจำกัดฝ่าฝืนเงื่อนไข หรือสอบถามบุคคลที่อยู่ในที่นั้น ๆ เพื่อรวบรวมข้อมูลหรือหลักฐานเกี่ยวกับสภาพความเป็นอยู่ อุปนิสัย และความประพฤติของผู้ถูกจำกัด

(๒) รายงานข้อเท็จจริง หรือพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม อันเป็นเหตุควรแก้ไขเปลี่ยนแปลงคำสั่งจำคุกโดยวิธีอื่นที่สามารถจำกัดการเดินทางและอาณาเขตแก่เจ้าพนักงานทราบเพื่อดำเนินการต่อไป

/ (๓) เรียก ...

(๓) เรียกผู้ถูกจำกัดมาสอบถาม แนะนำ ช่วยเหลือตามที่พนักงานเจ้าหน้าที่เห็นสมควร ในเรื่องความประพฤติและการประกอบอาชีพ

(๔) ตรวจสอบการดำเนินการตามแนวทางปฏิบัติ เงื่อนไข และแผนการดำเนินการที่ศาลให้ความเห็นชอบตามข้อ ๔ นั้น

เห็นว่า มาตรา ๘๘/๒ วรรคหนึ่ง (๓) กำหนดให้มีกฎกระทรวงเพื่อระบุหลักเกณฑ์และวิธีการที่ใช้ในการจำกัดการเดินทางและอาณาเขตโดยที่มีได้ให้อำนาจกฎกระทรวงในการให้มีพนักงานเจ้าหน้าที่ การที่ร่างกฎกระทรวงข้อ ๘ กำหนดให้มีพนักงานเจ้าหน้าที่และให้อำนาจตาม (๑) ถึง (๓) อาจเป็นการกำหนดอนุบัญญัติที่มีเนื้อหาเกินกว่าขอบเขตและเจตนารมณ์ของมาตรา ๘๘/๒ วรรคหนึ่ง (๓)

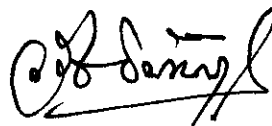
นอกจากนี้ ร่างข้อ ๘ (๓) กำหนดให้เรียกผู้ถูกจำกัดมาสอบถาม แนะนำ ช่วยเหลือตามที่พนักงานเจ้าหน้าที่เห็นสมควรในเรื่องความประพฤติและการประกอบอาชีพนั้น เป็นการใช้อำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ภายหลังจากศาลมีคำพิพากษาให้ลงโทษจำคุกจำเลยแล้ว ทั้งยังเป็นเรื่องที่กระทบต่อสิทธิเสรีภาพของจำเลยที่โดยทั่วไปแล้วพนักงานเจ้าหน้าที่ไม่มีอำนาจทำได้ เว้นแต่เป็นการดำเนินการตามคำสั่งของศาล

๓. ร่างกฎกระทรวงฯ ยังมิได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการที่ชัดเจนเกี่ยวกับการกำกับดูแลจำเลยที่ขออนุญาตจำคุกนอกเรือนจำ หน่วยงานที่รับผิดชอบในการติดตั้งและดูแลรักษาเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ วิธีการรายงานผลและบังคับตามคำสั่งของศาล รวมถึงวิธีการรับแจ้งเหตุและขั้นตอนในการดำเนินการเมื่อมีการฝ่าฝืนคำสั่งศาล

๔. รัฐต้องจัดเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ บุคลากร และการประสานงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไว้ล่วงหน้าก่อนวันใช้บังคับกฎกระทรวง เพื่อมิให้เกิดข้อขัดข้องในการดำเนินการตามมาตรา ๘๘/๒ วรรคหนึ่ง (๓)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิรัช ชินวินิจกุล)

เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม

สำนักกฎหมายและวิชาการศาลยุติธรรม

กลุ่มพัฒนากฎหมาย

โทร. ๐ ๒๕๑๒ ๘๔๗๑

โทรสาร ๐ ๒๕๑๒ ๘๔๗๑